

УДК 005.336.6:342.2“364”

DOI <https://doi.org/10.32782/2312-1815/2025-21-27>

Василь Марчук

ORCID: 0000-0002-3992-8530

ІМІДЖЕВІ ТА РЕПУТАЦІЙНІ ВИКЛИКИ В ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ

У статті проаналізовано іміджеві та репутаційні виклики, з якими стикається Україна в умовах повномасштабної збройної агресії та воєнного стану. Окупація частини територій, гуманітарна криза, порушення міжнародного права та постійна загроза безпеці не лише ускладнили процес міжнародного позиціонування України, а й поставили перед державою необхідність оперативного реагування на кризові виклики у сфері інформаційної політики. Водночас український досвід доводить, що навіть у кризовій ситуації можна не лише зберігати, а й розвивати позитивний імідж і репутацію за умови виваженої інформаційної стратегії та ефективної зовнішньої комунікації. У центрі уваги дослідження – ключові чинники, що визначають зовнішнє сприйняття України в міжнародному середовищі. Серед них особливої ваги набувають інформаційні загрози, політична турбулентність, а також стратегічна уразливість, зумовлена як воєнними, так і внутрішніми соціально-політичними процесами. У межах аналізу виокремлено основні напрями, що потребують додаткового державного регулювання та стратегічного переосмислення. Особливу увагу приділено інформаційному супроводу зовнішньої політики, який передбачає не лише реакцію на загрози, а й проактивне формування позитивних смислів, що асоціюються з Україною: стійкість, свобода, демократія, культурна самобутність, технологічний розвиток.

Ключові слова: репутація держави, імідж держави, дипломатія, зовнішньополітична діяльність, воєнний стан, політичний імідж, державний бренд, міжнародний імідж.

Вступ. Репутація є основним джерелом довіри в сучасному світі. Саме вона формує імідж (як позитивний, так і негативний) як окремих діячів, так і країни загалом. Особливо важливу роль репутація відіграє у період такої кризової ситуації у країні, як воєнний стан. На формування іміджу країни в рамках міжнародної спільноти впливають різні чинники, серед яких ключовим є дипломатія. Дипломатія була й залишається одним зі стовпів, на яких тримається репутація країни. З її подачі формується міжнародне уявлення про країну. З іншого боку, дипломатія стала інструментом просування наративів урядів, організацій та компаній різних країн, однак, незважаючи на це, вона залишається важливим засобом висвітлення позитивного іміджу України як надійного міжнародного партнера та «стіни», що захищає демократичні європейські цінності від загарбницьких амбіцій росії. Незважаючи на все, дипломатія є основним способом комунікації з громадськістю іноземних держав, просування національних інтересів України, поширення повної та об'єктивної інформації щодо подій в Україні, що сприяє створенню позитивного іміджу для реалізації зовнішньополітичних цілей України.

Дослідженням іміджевих та репутаційних виклики для України в період воєнного стану займалися такі науковці, як В. Данилов, В. Дахній, Г. Лавриненко, Т. Карабін. У їхніх дослідженнях висвітлено основні концепції іміджу та репутації, розглянуто вплив воєнного стану на імідж та репутацію країни, виклики, з якими зіткнулася країна.

Матеріал і методи дослідження. У дослідженні використано такі наукові методи, які допоможуть краще проаналізувати іміджеві та репутаційні виклики для України в період воєнного стану. Основними методами є: аналіз і синтез – забезпечує дослідження теоретичних засад

© В. Марчук, 2025

Стаття поширюється на умовах ліцензії CC BY 4.0

іміджу та репутації; SWOT-аналіз – допоможе визначити сильні та слабкі сторони репутаційного та іміджевого потенціалу України; індукція та дедукція – виведення загальних висновків щодо викликів, із якими зіштовхнулася країна, та перспектив розвитку.

Мета дослідження – дослідити іміжеві та репутаційні виклики для України в умовах воєнного стану, визначити основні виклики, з якими зіштовхнулася країна, та шляхи їх подолання, визначити перспективи розвитку.

Результати та обговорення. Воєнний стан, запроваджений в Україні у зв'язку з повномасштабним вторгненням російської федерації 24 лютого 2022 р., суттєво змінив як внутрішню, так і зовнішню комунікацію держави. Україна опинилася у центрі геополітичного конфлікту, ставши об'єктом підвищеної уваги. У подібній ситуації саме імідж країни впливає на ставлення міжнародної спільноти до країни. В умовах воєнного часу імідж країни виконує не лише символічну функцію (глибоке занепокоєння міжнародної спільноти ситуацією в Україні), а й практичну. Саме імідж нашої країни впливає на обсяг зовнішньої допомоги, готовність інвесторів співпрацювати після війни та на довіру до політичного керівництва нашої країни [7]. Основними джерелом формування іміджу держави є її основні інститути влади включно з президентом, гілками влади, політичними партіями та органами місцевого самоврядування. Їхня особливість у тому, що в процесі виконання поставлених завдань вони не мають на меті цілеспрямоване формування позитивного іміджу в країні, однак їхня діяльність (залежно від ступеня суспільної очікуваності) формує як і власний, так і національний імідж. Окрім того, важливий внесок у формування іміджу держави роблять засоби масової інформації, діяльність громадських рухів і об'єднань [4, с. 68].

Загалом імідж країни – це комплекс економічних, географічних, національних, демографічних тощо характеристик державної системи, що сформувалися в процесі розвитку державності як підсистеми світового устрою. На формування позитивного сприйняття держави як усередині країни, так і у світі впливають реформи всередині країни, що є запорукою успіху глобальних політичних, соціальних та економічних рухів [15, с. 152–153]. Репутація, своєю чергою, – статусне поняття, що використовується в ділових стосунках для виокремлення думки потенційних чи реальних партнерів, зважаючи на надійність суб'єкта репутації. Якщо формування іміджу є цілеспрямованим процесом унаслідок використання різних методів, що підкреслюють конкретні риси та приховують конкретні недоліки, то репутація формується природно, під час певних дій або бездіяльності суб'єкта [5, с. 11–12].

На формування іміджу України впливають три групи чинників: 1) природно-ресурсний потенціал, географічне положення, площа території, історичні події, що вплинули на розвиток української державності, форма державного устрою та структура управління; 2) соціально-психологічні настрої в українському суспільстві; 3) стабільність української економіки, яка оцінюється рівнем доходів на душу населення, обсягом залучених інвестицій, відповідністю українських правових норм міжнародним вимогам. Історія наочно доводить, що тенденції, які у певний час у конкретній країні оцінюються як сприятливі для її перспективного розвитку, в іншій країні та в інший час можуть сприйматися як негативні [15, с. 150–152].

На формування репутації впливають успішне самоврядування та волонтерський рух, що формує позитивний образ стійкого і солідарного суспільства, євроінтеграція – бажання України інтегруватися в ЄС і НАТО, що зміцнює імідж країни як демократичної держави, та культурна дипломатія – через музику, кіно, літературу, виставки Україна активно просуває свій наратив у світі. Від початку повномасштабної війни імідж України на міжнародній арені зазнав суттєвих змін. Якщо до 2022 р. Україна асоціювалася переважно з країною, що перебуває у перманентному перехідному стані (між корупцією та реформами, війною на Донбасі та спробами її мирного врегулювання), то після початку повномасштабного вторгнення росії її образ трансформувалася у символ стійкості, мужності та боротьби за демократичні цінності.

Україна вперше за багато років стала центральним суб'єктом міжнародної політики. Її голос почали активно враховувати в Європейському Союзі (рішення про надання статусу кандидата у 2022 р.), у рамках G7 (регулярні звернення Президента України до самітів) та ООН (активна участь у дебатах, голосування на користь українських резолюцій). Висвітлення героїчного спротиву, уміння доносити свою позицію до лідерів думок, професійна дипломатія та підтримка діаспори суттєво посилили імідж України як держави, що не лише протистоїть агресору, а й здатна до стратегічного бачення майбутнього [14].

На початку війни основним емоційним тлом міжнародної підтримки було співчуття. Поступово воно еволюціонувало у політичну солідарність і прагматичну допомогу. Ключовими векторами підтримки стали фінансова допомога та кредити (МВФ, Світовий банк, ЄС), військова допомога (США, Велика Британія, Польща, країни Балтії), політична підтримка у формі санкцій проти РФ та гуманітарна допомога, прихисток мільйонів українських біженців у Європі. Це створює унікальну можливість для України позиціонувати себе як союзника західного світу в боротьбі за нову безпекову архітектуру [17, с. 142–143]. Незважаючи на протидію агресору, перед нашою країною стоїть низка викликів, що критично впливають на репутацію держави як усередині країни, так і на міжнародній арені. Ці виклики мають інституційний характер і стосуються як функціонування органів влади, так і стану політичної конкуренції, незалежності судової системи та антикорупційної інфраструктури. Як приклад можна навести кілька конкретних викликів, із якими зіткнулася Україна.

Позиціонування України як жертви агресії. Оскільки Україна не є країною першого світу на міжнародній арені, ті, хто не знайомий із ситуацією, наочно сприймає Україну як жертву агресії, що викликає у третьої сторони співчуття. Водночас це створює образ пасивної жертви, тобто країни, яка без допомоги партнерів не здатна вирішити проблему самотужки [9]. Як наслідок, це знижує загальне сприйняття України як рівноправного партнера у міжнародних відносинах, гальмує стосунки з міжнародними організаціями, створює низькі очікування від взаємодії з нашою країною. Серед способів подолання подібних обставин – намагання демонструвати суб'єктність через власні ініціативи на міжнародній арені, такі як саміт Кримської платформи, активна дипломатія Президента Зеленського.

Корупція та інституційна слабкість. Попри війну міжнародні партнери регулярно висловлюють стурбованість щодо повільного реформування судової системи, корупційних скандалів у сфері оборони та слабкої інституційної спроможності. Корупція залишається одним із головних чинників, що підривають довіру до української влади. Зокрема, у 2023–2024 рр. розслідування журналістів та правоохоронців виявили численні порушення у сфері постачання для Збройних сил України, державних закупівель та енергетики. Скандал із завищенням цін на продукти харчування для військових став резонансним прикладом, який негативно позначився на сприйнятті ефективності управління навіть у воєнний період [10]. Міжнародні партнери включно з Європейським Союзом прямо вказують на необхідність посилення доброчесності в державному управлінні як умову подальшої фінансової та політичної підтримки. Так, у висновках Європейської Комісії за 2023 р. зазначено, що антикорупційні інституції демонструють прогрес, але мають обмежені ресурси та політичну підтримку [12].

Попри зусилля щодо оновлення судової системи на момент 2024 р. лише частково реалізовані рекомендації Венеційської комісії щодо формування Вищої ради правосуддя та очищення суддівського корпусу. Відсутність незалежного правосуддя створює як внутрішній запит на справедливість, так і зовнішню недовіру до України як правової держави [19]. Подібні обставини призводять до репутаційних утрат в очах союзників, що може призвести до скорочення допомоги. Важливим аспектом у цьому є запуск антикорупційних реформ, створення прозорих механізмів звітності для партнерів.

Свобода слова та права людини. В умовах воєнного стану передбачена можливість обмеження діяльності ЗМІ, свободи слова та політичної конкуренції Конституцією України

та Законом України «Про правовий режим воєнного стану» [1; 2]. Водночас деякі міжнародні організації висловлювали занепокоєння щодо монополізації комунікації усередині країни. Одним із прикладів централізації є тенденція на закриття телеканалів та об'єднання провідних телеканалів у єдиний телемарафон «Єдині новини». Попри зручність для оперативного інформування це викликає дискусії щодо обмеження свободи ЗМІ та плюралізму думок. Так, Freedom House у своєму звіті за 2023 р. відзначив, що об'єднання телефірів у єдиний марафон хоча й виправдане воєнними обставинами, обмежує свободу медіа та альтернативні точки зору [13]. Деякі журналістські спільноти вказують на випадки цензури або незбалансованого висвітлення певних тем. Журналістські організації закликали українську владу не зловживати воєнними обмеженнями у сфері інформації та розробити прозорий план повернення до конкурентного медіасередовища після війни [6].

Також проблемною є сфера дотримання прав людини. Деякі міжнародні правозахисні організації, зокрема Amnesty International, у 2022 р. публікували суперечливі звіти, у яких критично оцінювали дії Збройних сил України, що викликало значний суспільний резонанс. Хоча більшість міжнародних аналітиків зазначає, що контекст повномасштабної агресії росії має суттєве значення для оцінки подібних дій, усе ж ці публікації негативно вплинули на інформаційний фон. Як наслідок – критика з боку правозахисників та медійних організацій, що підриває демократичний імідж України [11]. Сьогодні гостро необхідний діалог із законодавчими органами, які б пояснили широкому загалу необхідність обмежень воєнними потребами. Важливими є пошук балансу між безпекою і свободою та його нормативне закріплення.

Внутрішньополітична напруга. Доволі суперечливим є питання щодо концентрації влади в руках однієї політичної сили під приводом війни. Воєнний стан передбачає обмеження низки політичних прав і свобод. У 2022 р. було призупинено діяльність кількох політичних партій, зокрема тих, які мали проросійські погляди. У 2023–2024 рр. ці процеси набули критики через ризик надмірної концентрації влади в руках виконавчої гілки. На думку окремих експертів, хоча консолідація управління є необхідною в умовах війни, вона не повинна перетворюватися на згортання демократії [9].

Із боку міжнародних спостерігачів теж лунають заклики щодо збереження політичного плюралізму навіть у надзвичайних умовах. Як показує світова практика, це необхідно, щоб уникнути авторитарних тенденцій у повоєнний період. Подібні явища можуть призвести до репутаційних ризиків із боку опозиції та зовнішніх спостерігачів щодо порушення принципів демократії, а у разі відсутності реформування після завершення війни може стати вагомим репутаційним мінусом для України, яка впроваджує демократію європейського типу. Як компроміс необхідне залучення опозиції до процесів національного спротиву. Позитивно вплинуть на імідж країни і спроби зберегти політичну конкуренцію у відкладеному форматі.

Міграційна криза та сприйняття українських біженців. Від початку війни мільйони українців за кордоном стали частиною політичного, соціального та економічного простору Європи. І якщо спочатку до наших громадян ставилися з розумінням, то зараз початковий позитивний імідж поступово змінюється на більш стриманий як через перевантаження соціальних систем, конфлікти у приймаючих сторін, так і через випадки зловживання допомогою. У такому разі необхідно впроваджувати відповідні проєкти з інтеграції, важливу роль у цьому відводиться саме культурній дипломатії.

Виклики в оборонно-промисловому секторі. Доволі часто можна почути чутки про неефективність використання військової допомоги. Подібні негативні вкиди інформації призводять до репутаційних утрат та зниження довіри з боку партнерів. Необхідне впровадження електронної звітності для забезпечення прозорості подібних операцій. Іншим варіантом є участь громадських ініціатив у моніторингу постачань.

Дезінформація та інформаційна війна. Додатковим чинником впливу є дезінформаційна кампанія з боку РФ, яка спрямована на дискредитацію України в очах міжнародної спільноти.

Російська пропаганда розгорнула потужну кампанію з метою дискредитації України (фейки про нацизм, біолабораторії тощо). За оцінками Центру стратегічних комунікацій, росія витрачає мільйони доларів на просування власних наративів, спрямованих на підрив довіри до української влади, поширення фейкових новин [20].

За іншими оцінками, із початку 2022 р. понад 70% ворожих інформаційних операцій були спрямовані на іноземну аудиторію з метою вплинути на громадську думку в Європі та Америці [8]. Особливу активність було зафіксовано в африканському та азійському інформаційному середовищі, де росія намагається подати війну як наслідок конфлікту між Заходом і Сходом. Країни, безпосередньо пов'язані з Україною економічно чи сліdkують за ситуацією у нашій країні, знають про принципи роботи російської пропаганди, однак країни, далекі від нас як географічно, так і ментально, неоднозначно сприймають Україну (країни Глобального Півдня), що призводить до зниження загальної підтримки.

Попри велику підтримку з боку Заходу в країнах Азії, Африки та Латинської Америки спостерігається неоднозначне сприйняття війни в Україні. У частини цих держав переважає нейтральна або проросійська позиція. Подібні тенденції зумовлені історичною антизахідною риторикою, економічною залежністю від РФ (зокрема, в енергетичній та продовольчій сферах) та потужною присутністю російської пропаганди. Для зміни ситуації Україна ініціювала створення комунікаційних майданчиків, зокрема проведення саміту щодо мирного плану із залученням країн Глобального Півдня (Швейцарія, 2024) [22].

В умовах повномасштабної війни інформаційна сфера стала не менш важливою за воєнні дії на фронті. Оскільки Україна опинилася у центрі глобальної боротьби за правду, де водночас відбувається активна контрпропаганда, формування позитивного іміджу держави й протистояння дезінформаційним кампаніям із боку російської федерації, нам необхідні як внутрішня згуртованість, так і міжнародна підтримка. Україна у відповідь створила кілька стратегічних платформ для протидії фейкам і просування перевіреної інформації, серед яких – Центр стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки при Міністерстві культури та інформаційної політики (який займається проблемами вироблення ефективної інформаційної політики та інформаційною безпекою держави), платформа United24 Media, міжнародна команда з просування українського наративу та Офіційна комунікація Президента (у форматі відеозвернень, публічних виступів у парламентах тощо) [3]. Важливу роль відіграє також активна участь українських дипломатів, волонтерів, експертів і журналістів у закордонних медіапросторах.

Загалом інформаційна політика України отримала високу оцінку з боку партнерів. Так, президентські звернення трансливалися у парламентах понад 20 країн, відео з місць бойових дій, документальні фільми та аналітика стали джерелом об'єктивної інформації для світових лідерів, а Ініціатива United24 отримала підтримку десятків міжнародних медіа та діячів культури. Разом із тим міжнародна спільнота очікує, що після завершення воєнного стану Україна повернеться до стандартів прозорості, свободи ЗМІ та відкритої політики, що відповідають цінностям ЄС [21].

Найбільшим репутаційним викликом є ризик втрати уваги міжнародної спільноти в довготривалій перспективі. Суттєве зниження інтересу може призвести як до зменшення обсягів допомоги, повернення до образу держави з «постійними проблемами», так і до втоми від війни серед західної аудиторії, що вже проявляється. Щоб цього уникнути, необхідно інституціоналізувати позитивний імідж – через стабільну політику реформ, прозору повоєнну відбудову, активну культурну та публічну дипломатію [16].

Висновки. Воєнний стан став випробуванням не лише для обороноздатності України, а й для її міжнародної репутації. Незважаючи на здобутки у сфері комунікації та героїчного спротиву, Україна продовжує стикатися з глибокими іміджевими та репутаційними викликами. На міжнародному рівні спостерігається високий рівень підтримки, однак зростають

і очікування щодо прозорості та ефективності реформ. Країна має протидіяти не лише зовнішньому агресору, а й протидіяти ризикам, пов'язаним із корупцією та неефективністю державного управління, згоранням демократичних інститутів. Розглянуто виклики, які негативно позначаються на репутації країни та заходи, що вживаються для протидії цьому. Чіткий курс країни на Європейський Союз та НАТО дає змогу зосередити зусилля на поставлених завданнях. Досвід, який здобула Україна за останні роки, хоча і є болючим для кожного українця, однак водночас є неоціненним внеском в ідею європейських цінностей. Успішне подолання цих викликів можливе лише за умови поєднання інституційної спроможності, відкритої комунікації та дотримання принципів верховенства права навіть в умовах війни. Лише так Україна зможе утримати імідж держави, здатної не лише захищатися, а й реформуватися відповідно до європейських цінностей. І хоча постійно з'являються нові виклики, боротьба з ними показує готовність українців боротися за своє майбутнє і за свою країну.

Література:

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Закон України «Про правовий режим воєнного стану» від 12.05.2015 № 389-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 28. Ст. 250.
3. Указ Президента «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 15 жовтня 2021 року «Про Стратегію інформаційної безпеки» від 28.12.2021 № 685/2021 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/685/2021#Text>
4. Данилов В. Особливості формування політичного іміджу держави. *Політичний менеджмент*. 2009. № 2. С. 67–72.
5. Дахній В. Концептуалізація поняття «політична репутація держави». *Теорія та історія політичної науки*. 2017. № 3. С. 11–15.
6. Свобода слова під час війни: аналітика та інтерв'ю. Detector Media. 2023. URL: <https://detector.media/infospace/article/218112/2023-10-16-balans-mizh-svobodoyu-slova-ta-infobezpekoju-maie-skladatysya-z-pravdy-i-movchannya-a-ne-z-pravdy-i-brekhni>
7. Центр стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки. Щорічний аналітичний звіт про інформаційне середовище України. 2023. URL: <https://spravdi.gov.ua/borotba-z-rosijskoju-brehneyu-ta-formuvannya-pozyciyi-derzhavy-pidsumky-roboty-czentru-strategichnyh-komunikacij-u-2023-roczni>
8. Центр стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки. Звіт про інформаційні операції проти України. 2024. URL: <https://spravdi.gov.ua/rosijski-informacijni-operaciyi-v-krajinah-yes>
9. Центр Разумкова. Аналітична доповідь: Баланс гілок влади в умовах війни. 2024. URL: <https://razumkov.org.ua/images/2024/04/08/2024-PAKT-March-3.pdf>
10. Як МО закуповує харчі для військових. Bihus.Info. 2023. URL: <https://bihus.info/bihus-info-diznalysh-pershу-versiyu-czin-shhe-odnogo-postachalnyka-produktiv-armiyi>
11. Amnesty International. Ukraine: Ukrainian fighting tactics endanger civilians. 2022. URL: <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2022/08/ukraine-ukrainian-fighting-tactics-endanger-civilians/>
12. European Commission. Ukraine 2023 Progress Report. 2023. URL: https://enlargement.ec.europa.eu/system/files/2023-11/SWD_2023_699%20Ukraine%20report.pdf
13. Freedom House. Freedom in the World – Ukraine. 2023. URL: <https://freedomhouse.org/country/ukraine/freedom-world/2023>
14. Karabin T., Lukyanov V., Popovych I. Local Government Transfer into the Process of Ukraine's European Integration: Achievements of Communities and Losses of the Executive Branch of Power. *Lex Localis*. 2021. Vol. 19(4). P. 1015–1037.
15. Lavrynenko H. Forming the international image of Ukraine in the Western world (on the example of Poland). *Skhid*. 2011. № 4. P. 149–154.
16. Ministry of Foreign Affairs of Ukraine. Briefing on Peace Summit in Switzerland. 2024. URL: <https://ukraine-eu.mfa.gov.ua/en/news/high-level-summit-peace-ukraine-joint-communiqué-peace-framework>

17. Peresada S., Yarovenko H., Kozhukhivska R. Intercultural Communications and Community Participation in Local Governance: EU Experience. *Academic Journal of Interdisciplinary Studies*. 2022. Vol. 11(1). P. 140–146. URL: <https://www.richtmann.org/journal/index.php/ajis/article/view/12871>
18. Transparency International Ukraine. Corruption Perceptions Index. 2024. URL: <https://ti-ukraine.org/en/research/corruption-perceptions-index-2024>
19. Transparency International Ukraine. Judicial Reform Monitoring Summary. 2023. URL: https://ti-ukraine.org/wp-content/uploads/2024/06/zvit2023_eng.pdf
20. Ukraine Crisis Media Center. Information Warfare Digest. 2023. URL: <https://spravdi.gov.ua/wp-content/uploads/2024/05/russias-hybrid-war-against-ukraine.pdf>
21. United24Media. Media Report on Ukraine's Strategic Communication. 2023. URL: <https://united24media.com/war-in-ukraine/10-ways-the-war-in-ukraine-has-changed-global-military-tactics-and-strategy-7259>
22. Ukraine World. Ukraine and the Global South: Finding a Common Language. 2024. URL: <https://prismua.org/en/english-global-trends-2024-the-place-of-ukraine-on-global-south-agenda/#:~:text=However%2C%20within%20the%20framework%20of%20supporting%20a,will%20be%20directly%20correlated%20with%20this%20improvement>

References:

1. Konstytutsiia Ukrainy: Zakon Ukrainy [Constitution of Ukraine: Law of Ukraine]. (1996, June 28). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy – Bulletin of Verkhovna Rada of Ukraine*. No. 254k/96-VR. St. 141 [in Ukrainian].
2. Pro pravovyi rezhym voiennoho stanu: Zakon Ukrainy [On the legal regime of martial law: Law of Ukraine]. (2015, May 21). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy – Bulletin of Verkhovna Rada of Ukraine*. № 389-VIII. St. 250 [in Ukrainian].
3. Pro rishennia Rady natsionalnoi bezpeky i oborony Ukrainy vid 15 zhovtnia 2021 roku «Pro Stratehiu informatiinoi bezpeky»: Ukaz Prezydenta [On the decision of the National Security and Defense Council of Ukraine of October 15, 2021 «On the Information Security Strategy»: Decree of the President]. (2021, December 28). № 685/2021. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/685/2021#Text> [in Ukrainian].
4. Danylov, V. (2009). Osoblyvosti formuvannia politychnoho imidzhu derzhavy [Peculiarities of forming the political image of the state]. *Political management*. № 2. St. 67–72. [in Ukrainian].
5. Dakhnii, V. (2017). Kontseptualizatsiia poniattia «politychna reputatsiia derzhavy» [Conceptualization of the concept of «political reputation of the state»]. *Theory and history of political science*. № 3. St. 11–15 [in Ukrainian].
6. Svoboda slova pid chas viiny: analityka ta interviu [Freedom of speech during war: analysis and interviews]. Detector Media. 2023. Retrieved from: <https://detector.media/infospace/article/218112/2023-10-16-balans-mizh-svobodoyu-slova-ta-infobezpeky-maie-skladatysya-z-pravdy-i-movchannya-a-ne-z-pravdy-i-brekhnii> [in Ukrainian].
7. Tsentri stratehichnykh komunikatsii ta informatiinoi bezpeky. Shchorichnyi analitychnyi zvit pro informatiine seredovyshe Ukrainy [Center for Strategic Communications and Information Security. Annual analytical report on the information environment of Ukraine]. 2023. Retrieved from: <https://spravdi.gov.ua/borotba-z-rosijskoyu-brehneyu-ta-formuvannya-pozyciyi-derzhavy-pidsumky-roboty-czentru-strategichnyh-komunikacij-u-2023-roczi> [in Ukrainian].
8. Tsentri stratehichnykh komunikatsii ta informatiinoi bezpeky. Zvit pro informatiini operatsii proty Ukrainy [Center for Strategic Communications and Information Security. Report on information operations against Ukraine]. 2024. Retrieved from: <https://spravdi.gov.ua/rosijski-informacijni-operaciyi-v-krayinah-yes> [in Ukrainian].
9. Tsentri, Razumkova. Analitychna dopovid: Balans hilok vlady v umovakh viiny [Razumkov Center. Analytical report: Balance of branches of power in wartime]. (2024). Retrieved from: <https://razumkov.org.ua/images/2024/04/08/2024-PAKT-March-3.pdf> [in Ukrainian].
10. Yak MO zakupovuie kharchi dlia viiskovykh [How the Ministry of Defense purchases food for the military]. Bihus.Info. 2023. Retrieved from: <https://bihus.info/bihus-info-diznalysh-pershu-versiyu-czin-shhe-odnogo-postachalnyka-produktiv-armiyi> [in Ukrainian].
11. Amnesty International. Ukraine: Ukrainian fighting tactics endanger civilians. (2022). Retrieved from: <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2022/08/ukraine-ukrainian-fighting-tactics-endanger-civilians/>
12. European Commission. Ukraine 2023 Progress Report. 2023. Retrieved from: https://enlargement.ec.europa.eu/system/files/2023-11/SWD_2023_699%20Ukraine%20report.pdf

13. Freedom House. Freedom in the World – Ukraine. 2023. Retrieved from: <https://freedomhouse.org/country/ukraine/freedom-world/2023>.
14. Karabin, T., Lukyanov, V., Popovych, I. Local Government Transfer into the Process of Ukraine's European Integration: Achievements of Communities and Losses of the Executive Branch of Power. *Lex Localis*. 2021. Vol. 19(4). P. 1015–1037.
15. Lavrynenko, H. (2011). Forming the international image of Ukraine in the Western world (on the example of Poland). *Skhid*. № 4. P. 149–154.
16. Ministry of Foreign Affairs of Ukraine. (2024). Briefing on Peace Summit in Switzerland. Retrieved from: <https://ukraine-eu.mfa.gov.ua/en/news/high-level-summit-peace-ukraine-joint-communicue-peace-framework>
17. Peresada, S., Yarovenko, H., Kozhukhivska, R. (2022) .Intercultural Communications and Community Participation in Local Governance: EU Experience. *Academic Journal of Interdisciplinary Studies*. Vol. 11(1). P. 140–146. Retrieved from: <https://www.richtmann.org/journal/index.php/ajis/article/view/12871>
18. Transparency International Ukraine. (2024). Corruption Perceptions Index. Retrieved from: <https://ti-ukraine.org/en/research/corruption-perceptions-index-2024>
19. Transparency International Ukraine. Judicial Reform Monitoring Summary. (2023). Retrieved from: https://ti-ukraine.org/wp-content/uploads/2024/06/zvit2023_eng.pdf
20. Ukraine Crisis Media Center. Information Warfare Digest. (2023). Retrieved from: <https://spravdi.gov.ua/wp-content/uploads/2024/05/russias-hybrid-war-against-ukraine.pdf>
21. United24 Media. Media Report on Ukraine's Strategic Communication. (2023). Retrieved from: <https://united24media.com/war-in-ukraine/10-ways-the-war-in-ukraine-has-changed-global-military-tactics-and-strategy-7259>
22. Ukraine World. Ukraine and the Global South: Finding a Common Language. (2024). Retrieved from: <https://prismua.org/en/english-global-trends-2024-the-place-of-ukraine-on-global-south-agenda/#:~:text=However%2C%20within%20the%20framework%20of%20supporting%20a,will%20be%20directly%20correlated%20with%20this%20improvement>

Vasyl Marchuk. Image and reputation challenges during martial law

The article analyzes the image and reputational challenges that Ukraine faces in the conditions of full-scale armed aggression and martial law. The occupation of part of the territories, the humanitarian crisis, the violation of international law and the constant threat to security have not only complicated the process of Ukraine's international positioning, but also posed the need for the state to respond promptly to crisis challenges in the field of information policy. At the same time, Ukrainian experience proves that even in a crisis situation, it is possible not only to maintain, but also to develop a positive image and reputation, provided that a balanced information strategy and effective external communication are used. The focus of the study is on the key factors that determine the external perception of Ukraine in the international environment. Among them, information threats, political turbulence, as well as strategic vulnerability, caused by both military and internal socio-political processes, are of particular importance. The analysis identifies the main areas that require additional state regulation and strategic rethinking. Particular attention is paid to information support for foreign policy, which involves not only a reaction to threats, but also the proactive formation of positive meanings associated with Ukraine: stability, freedom, democracy, cultural identity, technological development.

Key words: state reputation, state image, diplomacy, foreign policy activity, martial law, political image, state brand, international image.

Відомості про автора:

Марчук Василь – доктор історичних наук, професор кафедри політичних наук, Карпатський національний університет імені Василя Стефаника.

Надійшла 10.08.2025

Прийнята 04.08.2025

Опублікована 30.10.2025